

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 15 від 07 березня 2023 року
Завідувач кафедри Кузнєцова Н. В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна майстерність

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Ришак Наталія Іванівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	Е-mail: ryshchak.nataliia@ukr.net т. моб. 066-792-18-24
Консультації	Середа – 14.00-16.00

2023 – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів –4 годин –120 змістових модулів –2	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	<u>Вибіркова</u>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		-	1-й
		<i>Семестр</i>	
		-	2-й
		<i>Лекції</i>	
		-	6 год.
		<i>Практичні</i>	
		-	4 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
-	110		
Форма підсумкового контролю: <u>залік</u>			

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Педагогічна майстерність» спрямована на формування у майбутніх фахівців педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості вчителя, що забезпечує високий рівень організації педагогічної діяльності.

Мета дисципліни «Педагогічна майстерність» полягає у ознайомленні здобувачів вищої освіти з теоретичними засадами педагогічної майстерності, сучасними технологіями формування готовності майбутнього педагога до професійного розвитку, вдосконалення професійної компетентності, педагогічних здібностей та техніки, підвищення професійної культури, сутністю освітніх і педагогічних інновацій.

Навчальна дисципліна сприяє формуванню мотивації здійснення неперервної самоосвіти протягом життя.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
Змістовий модуль 1. Майстерність у педагогічній професії			
Тема 1. Сутність та зміст педагогічної майстерності вчителя	Суть поняття «педагогічна майстерність» учителя. Елементи педагогічної майстерності вчителя, їх характеристика Рівні оволодіння педагогічною майстерністю.	аналітично порівняльн ізавдання	опитування, тестування
Тема 2. Професійно-педагогічна діяльність	Педагогічні цілі. Функції та основні напрями та педагогічної діяльності вчителя. Стилі педагогічної діяльності. Принципові засади організації педагогічного процесу через вплив, взаємодію, співробітництво вчителя і учнів. Організація освітнього процесу в умовах війни та повоення.	підготовка до виступу	опитування, виступ
Тема 3. Професійне самовдосконалення	Рефлексія педагогічної діяльності: сутність поняття та методи. Самовиховання як процес і діяльність. Структурні компоненти процесу самовиховання та його методи. Стимулювання самовиховання. Розвиток «м'яких навичок». Формування та розвиток творчої особистості вчителя. Акмеологія у педагогічній діяльності вчителя.	пошуково-дослідні завдання	само-контроль, опитування
Змістовий модуль 2. Майстерність педагогічної взаємодії			
Тема 4. Педагогічна техніка	Поняття та елементи зовнішньої та внутрішньої техніки, шляхи удосконалення. Психологічна стійкість та способи керування психічним станом педагога. Зовнішній вигляд та імідж педагога (стриманість, охайність, естетична виразність). Майстерність	аналітичні, творчі завдання	опитування, презентація

	педагогічного впливу на особистість та колектив.		
Тема 5. Професійно-педагогічне спілкування	<p>Поняття «спілкування» та «педагогічне спілкування», ознаки майстерного педагогічного спілкування. Недоліки педагогічного спілкування.</p> <p>Поняття емоційного інтелекту, його складові.</p> <p>Поняття про невербальні засоби комунікації. Класифікація невербальних засобів комунікації педагога. Міжособистісний простір у спілкуванні.</p> <p>Функції педагогічного мовлення та правила майстерного мовлення педагога. Дихання. Голос. Дикція. Основи мимічної і пантомимічної виразності. Умови і шляхи розвитку педагогічного артистизму; функції артистицизму в процесі педагогічного спілкування.</p>	практичні завдання; написання письмової роботи	перевірка письмової роботи, виконання практичних завдань
Тема 6. Педагогічний такт	<p>Педагогічний такт його складові та умови вияву. Педагогічний такт, його функції та форми вияву.</p> <p>Такт як форма поведінки. Авторитет учителя, структура, рівні та критерії авторитету. Естетичний аспект такту. Особливості вибору педагогічного такту. Специфіка педагогічного такту. Вимоги педагогічної моралі.</p>	аналітичні, творчі завдання	само-контроль
Тема 7. Конфлікти в педагогічній взаємодії	<p>Поняття про конфліктні ситуації та конфлікти. Типологія конфліктів, їх причини і шляхи вирішення.</p> <p>Специфіка педагогічних конфліктів.</p> <p>Шляхи передбачення та уникнення педагогічних конфліктів.</p> <p>Поведінка вчителя у конфліктній ситуації.</p>	аналітичні, пошукові завдання	опитування, тестування

4. Політика курсу

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за практичне заняття слухач отримує оцінку.

До кожного практичного заняття здобувач сумлінно готується: вивчає навчальний матеріал за темою відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, виконує практичні завдання, готує виступи і презентації. Під час проведення практичного заняття здобувачам пропонується брати активну участь у обговоренні теми, відповідати на запитання викладача та своїх одногрупників, творчо підходити до виконання завдань.

Самостійна робота здобувачів передбачає вивчення тем і питань дисципліни, що визначені у програмі, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на практичних заняттях. Обов'язковим вважається ведення слухачами робочого конспекту, який повинен містити план, тезисний або розгорнутий огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення основних понять і термінів.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності, не припускати академічного плагіату. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями, які не повинні перевищувати 20%. Списування під час заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Здобувачі вищої освіти можуть перескладати академічні заборгованості тільки за наявності поважних причин.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За національною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач вищої освіти			
незадовільно ... відмінно	1...100	F...A		
відмінно	90 100	A	Здобувач освіти - має системні, бездоганні знання матеріалу в потрібному обсязі, - володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни, засвоїв взаємозв'язок основних понять.	- активно приймає участь у дискусіях та розв'язанні педагогічних ситуацій та задач, обґрунтовуючи і доводячи власну точку зору - демонструє вміння правильно та творчо

				виконувати практичні завдання, завдання самостійної роботи передбачені навчальною програмою; - виявляє креативність у розумінні і використанні набутих знань та умінь.
добре	75 ... 89	С ... В	Здобувач вищої освіти добре володіє вивченим матеріалом; -має систематичні знання із дисципліни вище середнього рівня, успішно виконує практичні завдання, завдання самостійної роботи передбачені навчальною програмою, але не проявляє творчості; - володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни.	-приймає участь у дискусіях та розв'язанні педагогічних ситуацій та задач, але не завжди обґрунтовує і доводить власну точку зору; -демонструє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань, але у відповіді наявні незначні помилки.
задовільно	60 ... 74	Е ... Д	Здобувач вищої освіти виявив розуміє основні положення навчального матеріалу, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності; -поверхнево користується фаховою термінологією; -демонструє поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою.	Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки у виконанні практичних завдань, тестах, але спроможний усунути їх із допомогою викладача. -у цілому вміє застосовувати знання під час виконання практичних завдань на середньому рівні, користуватися додатковими джерелами.

незадовільно	35 ... 59	FX	Здобувач вищої освіти відтворює основний програмний матеріал поверхово, фрагментарно; -допускає грубі помилки та має серйозні прогалини у знаннях; - не володіє термінологією, передбаченою програмою дисципліни; - постійно потребує допомоги викладача.	Виконує частину завдання за допомогою викладача.
незадовільно	1 ... 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач вищої освіти припускає принципові помилки у більшості передбачених програмою завданнях.

5.2. Критерії оцінювання поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичне заняття	10-8	Здобувач вищої освіти активно приймає участь у дискусіях та розв'язанні педагогічних ситуацій та задач, обґрунтовуючи і доводячи власну точку зору Впевнено з творчим підходом виконує завдання.
	7-4	Здобувач вищої освіти не виявляє активність епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, приймає участь у дискусіях та розв'язанні педагогічних ситуацій та задач, але не завжди обґрунтовує і доводить власну точку зору. Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	3-1	Здобувач освіти лише спостерігає за заняттям, не володіє вільно матеріалом навчальної дисципліни, допускає суттєві помилки у виконанні практичних завдань, тестах, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.
	0	Відсутній на занятті

Письмові доповіді, завдання	4	Тема розкрита повно, логічно, обґрунтовано. Завдання виконано творчо і оригінально. Дотримані вимоги до письмових завдань і правил цитувань.
	3-2	Завдання виконане стандартними фразами, можливі не суттєві помилки. Дотримані вимоги до письмових завдань і правил цитувань.
	1	Завдання виконано частково, формально, є суттєві помилки. Не витримані вимоги до письмових завдань і правил цитувань.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної доброчесності.
Творчі/пошуково-дослідницькі завдання	4	Виконане завдання відповідає предмету навчальної дисципліни, характеризується самостійністю, оригінальністю, демонструє інноваційне мислення здобувача вищої освіти, відповідає сучасним вимогам до управлінської освітянської практики,
	3-2	Завдання відповідає предмету навчальної дисципліни, але не характеризується оригінальністю, має переважно описовий характер.
	1	Завдання виконано поверхово, не розкриває ключову практичну проблему.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням принципів академічної доброчесності.
Тематичний словник/конспект	3	Наявність всіх тем навчальної дисципліни, дотримані вимоги до правил цитувань і оформлення літературних джерел.
	2	Відсутність всіх тем навчальної дисципліни, дотримані вимоги до правил цитувань і оформлення літературних джерел.
	1	Відсутність всіх тем навчальної дисципліни, помилки у правилах цитування і оформлення літературних джерел.
	0	Відсутність тематичного словника/конспекту або порушенні принципи академічної доброчесності.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та/або періодичний контроль										Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка (сума балів)
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4		T5		T6	T7		0	100
С.р.	С.р.	С.р.	Пр	С.р.	Пр.	С.р.	С.р.	Пр.	С.р.		
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		

7. Рекомендована література

Основна

1. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: Навчальний посібник. Донецьк : Вид-во "Ноулідж" (Донецьке відділення), 2010. 242 с.
2. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І. Ф. Педагогічна майстерність. Підручник. За ред. І. А.Зязюна. 3-є вид., доп. і переробл. К.: СПД Богданова, 2008. 376 с.
3. Каплінський В.В. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками: шукаємо рішення: Навч. посіб. для майбут. вчителів. 6-е вид. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 80 с.
4. Кіліченко О.І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід/ Автор-упорядник О. І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
5. Матвеєва Н.О. Педагогічна майстерність: навчально-методичний супровід самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ, 2015. 327 с.
6. Мільто Л.О. Теорія і технологія розв'язання педагогічних задач : навч. посіб. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 156 с.
7. Педагогічна майстерність: комплекс навчально-методичного забезпечення магістрів всіх спеціальностей денної форми навчання. Укл.: Волянчук Н.Ю., Москаленко О.В. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2016. 68 с.
8. Семенов О., Грищенко О. Інтегративні основи розвитку педагогічної майстерності вчителя гуманітарних дисциплін: посіб. Київ, 2015. 217 с.

Додаткова

1. Каплінський В. В. Загальнопедагогічна компетентність учителя: особливості, складники, шляхи формування: монографія. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 154 с.

2. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загальнопедагогічної підготовки: теорія і практика: монографія. Вінниця: «Твори», 2018. 492 с.
3. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник і методичні матеріали. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 608 с.
4. Рищак Н.І. Емпатійність та емоційний інтелект як показники культури спілкування в полікультурному середовищі: матеріали ІХ міжнародної практичної конференції «Актуальні дослідження в соціальній сфері». 17 травня 2017р. Гол. ред. В. В. Корнещук. Одеса: ФОП Бондаренко. 2017. С. 121 – 123.
5. Рищак Н.І. Культура спілкування як складова культури людини *Теорія та практика управління педагогічним процесом*: Матеріали міжнародної науково-методичної конф. 21-23 травня. Одеса: СПД Почепкин, 2015. С. 83 – 86.
6. Рищак Н. І. Рефлексія як умова розвитку особистісно-професійної компетентності педагога: матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку». 14 травня 2020 р. За заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса: видавець Букаєв В. В. 2020. С. 98-100.
7. Федорчук Е.І Тести для самоконтролю з загальної педагогіки. Навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Видавництво«Абетка-світ», 2013. 30 с.
8. Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во Рута, 2016. 400 с.